

SOSTE

lausunto iäkkäiden ympärivuorokautisen palveluasumisen työntekijämitoitus

erityisasiantuntija Erja Saarinen

erja.saarinen@soste.fi

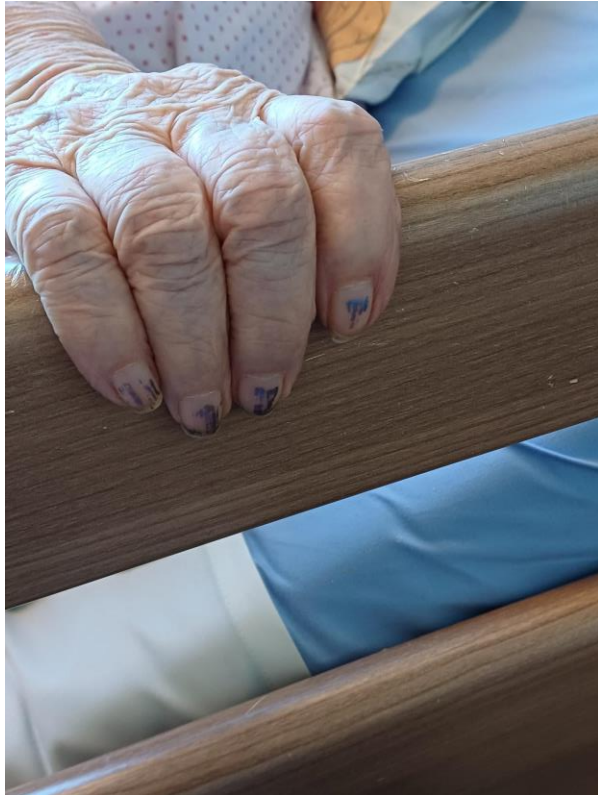
Sosiaali- ja terveysvaliokunta 15.10.2024

SOSTE vastustaa lakiesitystä, koska

- palveluiden laatu uhkaa heikentyä ja asiakas- ja potilasturvallisuus vaarantua
- ikääntyneiden perusoikeudet vaarantuvat
- esitys on eettisesti kyseenalainen: heikennetään heikoimmassa asemassa olevien puolustuskyvyttömiä ihmisten palveluita
- poukkoileva lainsäädäntö on ongelmallista niin palveluntuottajille, henkilöstölle kuin kansalaisille > vaarantaa luottamuksen julkiseen valtaan ja palveluihin

Kurkistus muistisairaiden ryhmäkodin elämään

Viikoittaisen vierailijan näkökulma

Koko maassa ympärivuorokautisen palveluasumisen asukkaista

76 % dementiadiagnoosi

71 % vähintään keskivaikea kognitiivinen häiriö

Noin 1/3 kohtalaisesti tai runsaasti vaikeuksia suoriutua päivittäisissä toimissa: ruokailu, hygienia, wc

Noin 1/3 masennusepäily

Noin 1/3 käytösoireita

Tilanteet ja avun tarpeet vaihtelevat nopeasti

- 14 asukasta, osa asunut pitkään, osa vasta yrittää sopeutua uuteen ”kotiin”, mikä voi olla ahdistavaa, epätietoisuutta herättävää, äänekästä vaatimista päästä pois, yritystä paeta, itkua. Henkilökunta osaa rauhoittaa, jos on vapaana.
- Osa asukkaista fyysisesti hyväkuntoisia, vaeltavat ihmisten huoneista toiseen, yllättävät pelästyttävät muita.
- Osa ei puhu, mutta valittaa, nyyhkyttää.
- Osa ei kestä olla lainkaan yksin
- Osa näkee harhoja
- Lähes kaikilla on nielemisvaikeuksia tai muista syistä nestemäinen ruoka ja syömiseen tarvitaan apua.
- Osa riisuu vaatteensa, ottaa ulosteet käsiinsä, töhrii. On käytettävä hygieniahaalaria, joka taas ahdistaa. Joitain ahdistavat sairaalasängyn reunat: kuuluu huutoa, ettei saa sulkea arkkuun.
- Asukkaiden toimintakyky heikkenee väijäämättä.
- Usein joku kuolee, mikä aiheuttaa muissa asukkaissa monenlaista.
- Asiantunteva henkilökunta osaa puuttua näihin tilanteisiin, mutta puuttumista, tukea, rauhoittelua voivat tarvita monet asukkaat yhtä aikaa.

lääkäillä ihmisillä on samat perus- ja ihmisoikeudet kuin muillakin. Heillä on oikeus osallisuuteen, arvokkaaseen elämään ja riittäviin palveluihin.

Loppuelämän asuminen ympärivuorokautisessa hoivayksikössä, loppuelämän kodissa ei saa kilpistyä perushoitoon ja ravinnosta ja hygieniasta huolehtimiseen.

Ympärivuorokautisessa palveluasumisessa saavutettuja parannuksia ei pidä hukata.